

Ustanovivši, da je u gradu bilo mnogo tih kućišta, progovorit ćemo nešto o izgradnji samog grada u ovo doba prije g. 1420. Da se dođe do točnih rezultata, trebalo bi proučiti i dokumente poslije g. 1420. To bi prelazilo domašaj ove radnje. Stoga ću se ja ograničiti na to, da po mogućnosti što opreznije stvorim zaključke uglavnom na temelju arhivskog materijala prije g. 1420., uzevši u obzir i opće poznate činjenice topografije grada Korčule iz kasnijih vremena.

Kako smo mogli također iz dosadašnjeg razlaganja razabrati, grad, nalazeći se zacijelo već u XIII. vijeku na današnjem mjestu, bijaše opkoljen gradskim zidinama, koje se u raznim izvorima i korčulanskom statutu na više mjesta spominju. Prema pogl. 34. zbirke reformacija strogo je zabranjeno prelaženje preko gradskih bedema. Znamo sigurno, da su u grad vodila dvojna vrata, i to jedna s kopnene strane otoka Korčule, a druga s gradskog pristaništa. Prva glavna vrata nazivaju izvori raznim imenima i to: *porta per quam itur ad casalia*, *porta magna civitatis*, *porta terre firme*, *janua qua itur ad casalia*, *porta civitatis per quam exitur et itur per insulam*, *janua per quam itur per insulam*, *porta qua itur ad casalia*, *porta terrea*. Vrata pokraj pristaništa nazivaju: *porta maris*, *porta mollus*, *janua sita penes mollum maris*, *janua portus*. Vrata, nazvana u poglavlju 75. zbirke reformacija *porta nova*, po svoj se prilici odnose na ova posljednja. U izvorima se spominju i neka vrata nazvana *porta que vocatur Luchexe* ili *porta civitatis que vocatur Luchsina vrata*. Ne mogu iz tih izvora razabrati, da li se to ime odnosi na koja od gore spomenutih vrata ili su možda to bila koja treća sporedna vrata. (Nije isključeno, da se tim imenom nijesu nazivala i kakva vrata unutar samoga grada.) Grad je uz bedeme bio utvrđen i kulama. Svaka su gradska vrata bila utvrđena kulom. I knežev dvor, koji se nalazio uz gradske bedeme i bio tako reći njihov sastavni dio, imao je za obranu jednu kulu. Taj je dvor bio tada sigurno na mjestu, gdje se nalazio u kasnijim vjekovima, a gdje je u novije vrijeme sagrađena građanska škola. Još se sada nalazi kula, koja je branila knežev dvor, ali je u mletačko doba restaurirana ili možda podignuta nova iz temelja. Ta se kula nazivala *turris comittus*, a knežev se dvor naziva *curia palatii domini comitis*, *palatium domini comitis*, *curia comitis*, *comitatus*, *curia comitatus*, *habitatio domini comitis*; zgrada je imala i svoje dvorište. Još se spominju i ove kule: *turris carceris*, *turris magna*, *turris communis*, *turris Černoje*, *turris nova*, *turris sub domo Berini*, *turris Chergnan*. Teško